

UCHWAŁA NR XVIII/144/21
RADY GMINY DUBENINKI
z dnia 20 kwietnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dubeninki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Stanisław Rudziewicz

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE
NA LATA 2021 – 2026**

DUBENINKI 2021

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	s. 4
II.	CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	s. 5
III.	PRAWO WOBEC PRZEMOCY W RODZINIE	s. 9
IV.	DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE W ŚRODOWISKU LOKALNYM	s. 10
V.	CELE I ZADANIA PROGRAMU	s. 11
VI.	ADRESACI PROGRAMU	s. 13
VII.	SPOSÓB REALIZACJI I METODY DZIAŁANIA PROGRAMU	s. 13
VIII.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	s. 15
IX.	ZAKŁADANE EFEKTY DZIAŁAŃ PROGRAMU	s. 15
X.	MONITORING PROGRAMU	s. 15

I. WPROWADZENIE

Podstawową grupę społeczną pełniącą niezwykle istotne funkcje stanowi rodzina. To rodzina wywiera kluczowy wpływ na zachowanie się jednostek zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz rodziny. Rodzina jest miejscem, gdzie dziecko dokonuje pierwszych prób w kontaktach społecznych, doświadcza ograniczeń i wzmocnień w rozwoju oraz nabiera zaufania do otaczającego go świata. Rodzina powinna zaspokajać potrzebę bezpieczeństwa, miłości, przynależności, szacunku, uznania i przekazuje obowiązujące w społeczeństwie wartości, normy i wzorce zachowań. Jednak coraz częściej słyszymy, że rodziny nie wywiązują się ze swoich zadań, że zamiast poczucia bezpieczeństwa jest strach i niepewność, zamiast miłości-ból i cierpienie, zamiast szacunku i uznania-ośmieszanie i upokarzanie. Dom rodzinny powinien być miejscem, w którym jesteśmy kochani, chronieni nabieramy sił do pracy lub nauki. Dla wielu osób dorosłych i dzieci dom nie stanowi azylu lecz jest niebezpiecznym miejscem, gdzie regularnie doświadcza się cierpienia fizycznego i psychicznego. Krzywdzenie dziecka odciska piętno na wszystkich sferach rozwojowych. Ma konsekwencje dla zdrowia fizycznego, rozwoju umysłowego oraz stanu psychicznego. Rodzina, w której podstawowe więzi oraz kryteria funkcjonowania zostały zaburzone kształtują młodego człowieka na osobę pozbawianą elementarnych umiejętności funkcjonowania na poziomie emocjonalnym i społecznym. Przemoc w rodzinie stanowi zjawisko powszechnie występujące w naszym społeczeństwie. Niestety wciąż jeszcze pozostaje w ukryciu „czterech ścian domów”.

Przemoc dotyka rodziny o różnym statusie społecznym i ekonomicznym a nie jak dotychczas sądzono występuje wyłącznie w środowiskach marginesu społecznego. Coraz częściej to osoby dobrze wykształcone, majątne zajmujące prestiżowe stanowiska, lubiane i szanowane przez innych z premedytacją zadają ból i cierpienia swoim najbliższym. Gradacja zjawiska przemocy w rodzinie i jego destrukcyjny wpływ na jednostkę stanowi niebagatelny problem społeczny. Zatem jednym z głównych zadań polityki społecznej jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez realizowanie na różnych szczeblach życia publicznego w naszym kraju programów profilaktycznych. System przeciwdziałania przemocy w Polsce określa Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2020r. poz.218 ze zm.), która m.in. wskazuje jednostkom samorządu terytorialnego oraz organom administracji rządowej zadania do realizacji, określa sposób postępowania z osoba doznająca przemocy w rodzinie oraz z jej sprawcą.

Ustawodawca w art. 6 ust.2 oraz art.9 wyżej cytowanej ustawy wyznaczył gminom zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Stosownie do jej zapisów zadaniem gminy jest:

a) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,

b) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,

c) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,

d) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych

Opracowanie *Programu* poprzedzone zostało diagnozą problemu w Gminie Dubeninki

Diagnoza problemu potwierdziła, że przemoc dotyka przede wszystkim kobiety, a sprawcami przemocy w większości przypadków są mężczyźni, najczęściej znajdujący się pod wpływem alkoholu.

II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE.

Diagnostując przemoc w rodzinie można przyjąć perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat sprawcy. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Perspektywa społeczna to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy, prospołeczność obywateli, postawy i czynniki mogące sprzyjać przemocy lub ją usprawiedliwiać.

Przemoc w rodzinie w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa to zjawisko wielopłaszczyznowe. Na przemoc w rodzinie można spojrzeć z perspektywy prawnej, wówczas akt przemocy stanowi przestępstwo skodyfikowane w Kodeksie Karnym, przepisach karnych i zagrożonym określoną karą. Zjawisko przemocy domowej można postrzegać również przez pryzmat moralności, kiedy to dokonywanie przemocy jest krzywdzeniem słabszego a sprawca powinien podlegać sankcjom własnego sumienia i potępieniu ze strony innych. Natomiast spojrzenie psychologiczne to takie, kiedy przemoc stanowi sytuację cierpienia i bezradności, która odsłania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne oraz złożone procesy interakcji między sprawcą a osobą doświadczającą przemocy.

Przedmiotowe zjawisko może być opisywane w różny sposób w zależności od przyjęcia którejś z wyżej opisanych perspektyw. Może wywoływać emocje począwszy od skrajnego współczucia po niepohamowany gniew i sprzeciw.

Doświadczenia kliniczne wskazują, że najbardziej dramatyczne konsekwencje dla rozwoju dziecka wynikają z nadużyć ze strony najbliższych opiekunów. Wyobrażenia dziecka krzywdzonego o otaczającym go świecie nacechowane są brakiem zaufania do innych, poczuciem bezradności i złości, nieumiejętnością rozwiązywania problemów, które wynikają z niskiego poczucia własnej wartości, tendencją do izolacji emocjonalnej i społecznej. Wiele dzieci krzywdzonych sądzi, że są jedynymi dziećmi, które spotyka taki los. Zamykają się w sobie, izolują, głęboko skrywają emocje. Dzieci, które doznały deprivacji potrzeby bezpieczeństwa w relacji z najbliższymi opiekunami przenoszą te doświadczenia na kontakty z innymi ludźmi. Kontakty te nacechowane są lękiem, niepewnością, wrogością i obojętnością.

Innym sposobem ochrony jest zachowanie agresywne. Dziecko, które boi się, że inni będą je krzywdzić woli utrzymywać dystans z otoczeniem. Ten dystans okazują przede wszystkim poprzez wrogość i niedostępność. Dziecko wychowywane w rodzinie, w której przemoc i nadużycia są stałym elementem kontaktów interpersonalnych wytwarza w sobie przekonanie, że wzajemne relacje polegają na oddziaływaniu na siebie sprawcy i ofiary. Niejednokrotnie własną osobę postrzega w zależności od sytuacji jako agresora lub ofiarę. W roli agresora ma poczucie władzy, mocy i dominacji. Rola ofiary daje poczucie bezradności, przerażenia, zagubienia i złości.

Zjawisko przemocy w rodzinie determinować może wiele różnych czynników a prawdopodobieństwo jej wystąpienia intensyfikują następujące czynniki:

- a) status ekonomiczny, niski poziom zarobków, zagrożenie utratą zatrudnienia, b) alkoholizm, nadmierne spożywanie alkoholu, które ogranicza możliwość kontroli własnego postępowania i podnosi prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem, powoduje zaburzenia percepcji i realnej oceny rzeczywistości,
- c) dziedziczenie wzorca przemocy, bycie świadkiem lub ofiarą przemocy w dzieciństwie zwiększa prawdopodobieństwo stosowania przemocy w dorosłości,
- d) osobowość sprawcy, chęć dominacji, wrodzona lub nabyta skłonność do agresji, brak empatii, niska wrażliwość, nieufność, zazdrość, niskie poczucie własnej wartości, obawa przed odrzuceniem i utratą własnej rodziny,
- e) osobowość osoby doświadczającej przemocy, tzw. dezadaptacyjność, co oznacza brak umiejętności jednostki do przystosowania się do zmieniających się warunków środowiskowych i utrzymania optymalnego poziomu funkcjonowania psychospołecznego. Osobowość dezadaptacyjną charakteryzują następujące cechy, tj. przekonanie osoby, że funkcjonuje poza społecznością, lęk przed niepowodzeniami, brak wiary we własne możliwości, przekonanie, że nie ma na nic wpływu, że

wszystko jest uzależnione od warunków zewnętrznych, pesymistyczna wizja przyszłości, poczucie osamotnienia, zobojętnienie, rezygnacja, nieśmiałość w kontaktach z innymi, sztuczność, nieszczerść, f) normy społeczne i kulturowe - w wielu środowiskach nadal istnieje przeświadczenie o prawie do dominacji rodziców nad dziećmi, a mężczyzn nad kobietami, wciąż utrwalany jest model przebojowego i silnego mężczyzny, który jest zdobywcą a kobieta powinna być mu podległa. Wciąż istnieje przekonanie o skuteczności dyscyplinowania dzieci za pomocą kar cielesnych oraz stereotypowe przekonanie o tym, że „własne brudy należy prać we własnym domu”, „w sprawy rodziny nie należy się wtrącać”, „nie mówi się nikomu, co dzieje się w domu”.

Zjawisko przemocy w rodzinie charakteryzuje:

- a) intencjonalność-działanie sprawcy jest zamierzone i ma na celu kontrolowanie, podporządkowanie sobie ofiary;
 - b) dysproporcja sił-sprawca ma przewagę (fizyczną, emocjonalną, intelektualną, ekonomiczną, społeczną) nad ofiarą;
 - c) naruszanie praw i dóbr osobistych-sprawca wykorzystując przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary np. prawo do godności lub nietykalności cielesnej;
 - d) szkody i cierpienie ofiar-działanie sprawcy przynosi ofierze szkody fizyczne, psychiczne, materialne.
- Przemoc najczęściej kojarzona jest z biciem, popychaniem, kopaniem, zmuszaniem człowieka do upokarzających czynności, stosowaniem broni lub gwałtem. Przemoc to także poniżanie człowieka, oczernianie go przed innymi, wyzwiska, obelgi, ranienie poczucia własnej wartości, ograniczanie swobody w sposób przekraczający normy moralne i obyczajowe.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i dokonywać się poprzez:

a) **Przemoc fizyczna**, która jest intencjonalnym zachowaniem niosącym ryzyko uszkodzenia ciała. Przejawami przemocy fizycznej są uderzanie, szarpanie, kopanie, policzkowanie, duszenie, wykręcanie rąk, popychanie, rzucanie przedmiotami, przypalanie papierosem, plucie, napaść z użyciem broni, krępowanie lub uwięzienie, świadome stwarzanie niebezpiecznych sytuacji stanowiących zagrożenie fizyczne. Katalog form tego rodzaju przemocy nie ogranicza się do wymienionych powyżej, gdyż w praktyce spotyka się ich znacznie więcej.

b) **Przemoc psychiczna** charakteryzuje się przymusem i groźbą, zastraszaniem, emocjonalnym wykorzystywaniem, za które uważa się oskarżanie, upokarzanie, wmawianie choroby psychicznej, poniżanie, obwinianie i manipulowanie poczuciem winy, izolowanie przez kontrolowanie lub zakaz kontaktu z innymi, zabranianie korzystania z telefonu, samochodu, zakaz opuszczania domu, itd.

c) **Przemoc ekonomiczna** polega na tym, że jedna z osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym staje się zależna finansowo od partnera, przejawia się to poprzez ograniczanie dostępu do pieniędzy lub informacji o stanie finansowym rodziny, zmuszanie do proszenia o środki

finansowe na zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych, wykradanie pieniędzy z budżetu domowego, niedopuszczanie współpartnera do pracy zarobkowej.

d) **Przemoc seksualna** polega na wymuszaniu nieakceptowanych przez ofiarę zachowań, w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły fizycznej a także na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu.

e) **Zaniedbanie (zaniechanie)** to ciągle niezaspokajanie potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc domowa najczęściej jest procesem długotrwałym, sięgającym nawet kilkunastoletniej historii. Ma tendencję do powtarzania się według zauważalnej prawidłowości. Cykl przemocy zwykle składa się z trzech następujących po sobie faz, zróżnicowanych pod względem intensywności i czasu trwania.

Wyróżnia się następujące fazy przemocy domowej:

- a) faza narastającego napięcia–jest to początek cyklu charakteryzujący się wzrostem napięcia i natężenia sytuacji konfliktowej
- b) faza ostrej przemocy–charakteryzuje się wybuchem gniewu i wyładowaniem agresji, agresja w tej fazie może zagrażać zdrowiu i życiu ofiary, moment zakończenia aktu przemocy zależy wyłącznie od sprawcy i nie ma żadnego związku z zachowaniem ofiary,
- c) faza „miodowego miesiąca”–to okres skruchy i okazywania żalu ze strony sprawcy, w tej fazie sprawca często obiecuje, że już nigdy więcej nie skrzywdzi ofiary lub udaje, że przemoc nigdy nie miała miejsca a brak specjalistycznej pomocy w tym okresie prowadzi do ponownego rozwoju fazy narastania napięcia.

Przemoc domowa jest wskazywana jako zjawisko o dużym stopniu szkodliwości zwłaszcza dla jej ofiar. Oprócz szkód fizycznych w postaci obrażeń ciała, powoduje również szkody psychiczne, które pojawiają się z czasem i wymagają długotrwałego i profesjonalnego leczenia.

III. PRAWO WOBEC PRZEMOCY W RODZINIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2026 został opracowany na podstawie:

1. **Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie**, (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.). Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zasady

postępowania wobec osób doznających przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec sprawców przemocy;

2. **Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.). Nakłada ona na samorząd gminny obowiązek udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej oraz obrony przed przemocą w rodzinie;

3. **Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej** (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876). Określa ona kompetencje jednostek i pracowników pomocy społecznej, których zadaniem jest udzielanie wszelkiej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie. Przemoc w rodzinie jest jednym z powodów przyznawania pomocy społecznej.

Według polskiego prawa przemoc wobec najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu. Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję. Także osoby, które pełnią w ramach swoich obowiązków zadania służbowe w przypadku podejrzenia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy wobec członków rodziny mają obowiązek powiadomienia policji lub prokuratora.

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Dubeninki został powołany Zarządzeniem Nr 27/2011 z dnia 15 czerwca 2011 r. Wójta Gminy Dubeninki.

IV. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Na terenie Gminy Dubeninki przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym. Dominującym problemem w tych rodzinach jest alkoholizm, choroba psychiczna, bezrobocie. Przypadki przemocy mają miejsce w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Dubeninkach wynika, że osoby pokrzywdzone częściej zaczynają mówić o istniejącym problemie jakim jest przemoc w rodzinie. Być może dzięki temu, że nieustannie prowadzone są działania informacyjne ogólnopolskie oraz lokalne. Wpływ na to ma również większy profesjonalizm przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy. Obserwuje się coraz rzadszą niechęć ofiar przemocy do uruchomienia procedury

„Niebieskie Karty”. Działania w ramach procedury „NK” prowadzą do rozpoznawania przemocy i usprawniania pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, jak również do tworzenia warunków do systemowego i interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.

W latach 2016 – 2020 zanotowano **57** przypadków pomocy ofiarom przemocy w rodzinie. Osoby, co do których zachodziło podejrzenie że są ofiarami przemocy informowano o przysługujących im uprawnieniach i możliwościach prawnych, kierowano do instytucji w powiecie udzielających specjalistycznego poradnictwa (głównie prawnego i psychologicznego) oraz informowano o możliwości skorzystania z terapii.

Osoby, co do których zachodziło podejrzenie że są sprawcami przemocy informowano o konsekwencjach stosowanej przemocy, w tym prawnych, jak również o możliwościach uzyskania wsparcia terapeutycznego. W pięciu przypadkach Zespół Interdyscyplinarny w Dubeninkach złożył zawiadomienie do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie. W 11 przypadkach nastąpiło ustanie małżeństwa lub partnerstwa, w 3 sytuacjach kobiety wystąpiły o alimenty na drogę sądową.

Liczba Niebieskich Kart w latach 2016 - 2020

<i>Rok</i>	<i>Liczba Niebieskich Kart</i>	<i>Liczba sprawców przemocy w tym:</i>		<i>Liczba ofiar przemocy w rodzinie w tym:</i>	
		<i>kobiet</i>	<i>mężczyzn</i>	<i>kobiet</i>	<i>mężczyzn</i>
2016	8	0	7	7	0
2017	17	3	11	9	4
2018	11	0	9	7	2
2019	23	3	18	16	3
2020	11	1	8	7	2

Przy opracowaniu Programu dokonano wszechstronnej oceny zewnętrznych i wewnętrznych czynników określających kondycję bieżącą i potencjał rozwojowy w kontekście przewidywanych szans i zagrożeń występujących w otoczeniu, określając możliwości Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2026.

V. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Głównym celem niniejszego Programu jest ograniczanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Dubeninki, zapewnienie ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizowanie poniżej wskazanych celów operacyjnych:

1) Wsparcie rodzin, w których diagnozowana jest przemoc.

Sposoby realizacji celu operacyjnego nr 1:

- a) prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których diagnozowana jest przemoc,
- b) udzielanie pomocy rzeczowej i finansowej rodzinom dotkniętym przemocą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach,
- c) prowadzenie edukacji wśród ofiar przemocy w rodzinie w zakresie przysługujących im praw,
- d) oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec sprawców przemocy w rodzinie,
- e) podejmowanie działań w celu zapewnienia pomocy, poradnictwa specjalistycznego oraz wsparcia i bezpiecznego schronienia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

2) Pogłębianie świadomości i wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

Sposoby realizacji celu operacyjnego nr 2:

- a) podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie poprzez przygotowanie materiałów informacyjnych tj. ulotki, plakaty, broszury i umieszczanie ich w miejscach ogólnie dostępnych,
- b) współuczestnictwo w kampaniach i programach społecznych dotyczących przemocy w rodzinie,
- c) prowadzenie wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Dubeninki profilaktyki agresji i przemocy w szkołach,
- d) zajęcia z edukacji społecznej.

3) Poprawa skuteczności podejmowanych działań przez instytucje i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Dubeninki.

Sposoby realizacji celu operacyjnego nr 3:

- a) zintegrowanie działań w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Dubeninki poprzez wypracowanie aktywnej, stałej współpracy placówek oświatowych, służby zdrowia, gminnej komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, sądu rejonowego, kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych oraz zespołu interdyscyplinarnego,
- b) kontynuowanie wizyt w rodzinach zagrożonych i dotkniętych przemocą przez pracowników socjalnych, przedstawicieli policji i kuratorów sądowych,
- c) profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

d) diagnozowanie, monitorowanie i reagowanie na niepokojące sytuacje mogące świadczyć o występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie.

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2026 mają charakter ciągły. Zadania w większości mają charakter zadań stałych, czyli takich, które są w stanie wejść w zakres indywidualnego planu pomocy rodzinie uwikłanej w przemoc.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest dla mieszkańców Gminy Dubeninki a w szczególności:

- a) rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy;
- b) rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy;
- c) świadków przemocy;
- d) osób stosujących przemoc;
- e) sprawców przemocy.

VII. SPOSÓB REALIZACJI I METODY DZIAŁANIA PROGRAMU

Program realizowany będzie przez podmioty działające na terenie Gminy Dubeninki, zaangażowane w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. we współpracy z instytucjami wchodzącymi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.

Do podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy Dubeninki, które świadczą pomoc w zakresie przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należą:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dubeninkach
3. Posterunek Policji w Dubeninkach
4. Placówki ochrony zdrowia,
5. Placówki oświatowe w Dubeninkach i Żytkiejmach.

Współpracują one z innymi podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i wspierającym rodzinę , a mianowicie z:

1. Komendą Powiatową Policji w Gołdapi,
2. Sądem Rejonowym w Olecku,
3. Kuratorami zawodowymi i społecznymi,
4. Poradnią Leczenia Uzależnień w Gołdapi,

5. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gołdapi,

Dobra współpraca pomiędzy podmiotami usprawnia pracę wszystkich podmiotów i pozwala na podjęcie szybkich, konkretnych działań.

Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację działań wyznaczonych w Gminnym Programie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach.

Działania w ramach Programu:

1. Podejmowanie natychmiastowych interwencji powstrzymujących przemoc.
2. Wszczęcie i realizacja procedury „Niebieskie Karty”:
 - a) kompletowanie dokumentacji potwierdzającej występowanie tego zjawiska (notatki służbowe, notatki urzędowe);
 - b) kierowanie na badania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i leczenie odwykowe oraz sporządzanie wywiadów środowiskowych pod kątem informacji o przemocy domowej;
 - c) prowadzenie rozmów z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie;
 - d) udzielanie wsparcia socjalnego ofiarom i informowanie o możliwości uzyskania wsparcia medycznego, psychologicznego i prawnego.,
 - e) udzielanie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w tym również pracy socjalnej;
3. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii dla osób doznających przemocy w rodzinie
4. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej
5. Informowanie środowiska lokalnego o programach profilaktycznych:
 - a) rozpowszechnianie broszur, ulotek tematycznych, zamieszczanie informacji o możliwościach i miejscach uzyskania pomocy na tablicach informacyjnych;
 - b) organizacja tematycznych spotkań w szkołach i środowisku lokalnym, prowadzonych przez specjalistów zorientowanych w problematyce przemocy domowej.
6. Podejmowanie innych działań nie ujętych w programie, mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2021 – 2026

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Dubeninki na lata 2021 – 2026 będą

środki własne gminy oraz pozyskiwanie dodatkowych środków zewnętrznych na niektóre działania określone w programie.

IX. ZAKŁADANE EFEKTY DZIAŁAŃ PROGRAMU

Zakłada się, że osiągnięte zostaną następujące rezultaty:

- a) poprawa sytuacji rodzin zagrożonych i dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie;
- b) podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie skutków płynących ze stosowania przemocy w rodzinie;
- c) wzmocnienie współpracy pomiędzy służbami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- d) zwiększenie oferty pomocowej skierowanej do osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- e) podniesienie jakości usług kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- f) zwiększenie kompetencji służb, instytucji i organizacji zajmujących się przemocą;
- g) zmiana postaw mieszkańców Gminy Dubeninki wobec zjawiska przemocy domowej;
- h) spadek liczby rodzin, w których interwencje są podejmowane wielokrotnie;
- i) zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy;
- j) zwiększenie wrażliwości społecznej i zaangażowania społeczeństwa w przeciwdziałanie przemocy;

Wskaźnikiem realizacji programu będzie coroczne sprawozdanie sporządzane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach.

X. MONITORING PROGRAMU

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie corocznie na podstawie sprawozdania oraz bieżącej analizy osiągniętych efektów, która będzie obejmowała zakres wykonania poszczególnych zadań przypisanych wszystkim podmiotom odpowiedzialnym za realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026.

